

Otevírání evropských hranic a hraniční kontroly v (post)schengenské době aneb

Jak migrantská krize otřásla základy a principy Evropské unie?

překlad Jiří Beneš, ASUD

První oficiální příspěvek Euroclia měl 2 části: a) teoretickou, kdy přednášející zároveň ukazoval power pointovou prezentaci s mapami; b) praktickou, kterou si účastníci semináře vyzkoušeli.

Evropa je ideální kontinent pro cestování. Nachází se zde mnoho historických pozoruhodností a dá se zde obdivovat mnoho krás.

Ale před rokem 1985 bylo dost těžké cestovat do různých zemí. Mnoho turistů si muselo zajišťovat cestovní víza pro každou zemi, která byla na jejich cestovatelském seznamu. Souviselo to s mnohým papírováním a nemalé byly i náklady a to dokonce už předtím, než jste vůbec někam vyjeli. Většina z těchto obtíží zanikla se vznikem Schengenské smlouvy.

Schengenská smlouva zahrnuje vlastně dvě dohody, které byly ratifikovány v roce 1985, respektive v roce 1990. Smlouvy zrušily hraniční kontroly a zajistily mnohem jednodušší cestování v některých částech Evropy. V daných smlouvách se hovoří o následujícím:

1985 – Schengenská smlouva z roku 1985 zahrnovala státy ekonomické unie Beneluxu, Francouzskou republiku a Spolkovou republiku Německo. Vlády těchto států se shodly, že zruší hraniční kontroly na společných hranicích. Namísto zastavování a prohledávání mohlo každé auto se zeleným víza štítkem na předním skle jednoduše projet přes hranice bez jakéhokoli zdržování. Na hraničních přechodech přesto stále ještě zůstávali pohraničníci, aby vizuálně kontrolovali vozidla projíždějící přes hranice. Období je známé, jako Schengen I. 1990 - Schengenská smlouva z roku 1990, které se také říká Schengen II., šla ještě o krok dále. Smlouva přijala opatření, která měla po nějaké době kompletně odstranit hraniční kontroly.

Obě Schengenské smlouvy byly významným průlomem pro cestování v Evropě. Bylo tak ukončeno nekonečné čekání na odbavení a přestaly vznikat i kilometry dlouhé fronty na hranicích. Lidé v schengenském prostoru teď mohli do sousedních zemí cestovat bez předkládání jakýchkoli dokumentů. To ovšem neplatilo pro leteckou dopravu, zde bylo stále nutné předkládat pasy z bezpečnostních důvodů, ale hraniční kontroly se výrazně zjednodušily a v některých případech přestaly existovat.

Šestnáct evropských zemí tehdy přijalo Schengenskou smlouvu. Byly to Rakousko, Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Německo, Řecko, Island, Itálie, Lucembursko, Norsko, Portugalsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Nizozemí. Původní Schengenské smlouvy se staly součástí legislativy těchto států a je na ně odkazováno jako na klíčové dokumenty. Někteří dlouholetí členové EU se přesto nechtěli stát součástí schengenského prostoru, byla to např. Irská republika. V power pointové prezentaci je mapa Evropské unie a schengenského prostoru pro úvodní aktivitu.

Evropská migrantská krize, nebo evropská uprchlická krize, je pojmenování pro sérii událostí, které se vztahují k příchodu velkého množství lidí hledajících azyl či ekonomické jistoty. Tito běženci přicházejí do EU, jsou z Asie, Afriky a z některých částí jihovýchodní Evropy (Kosovo a Albánie). Počátek migrantské krize je v roce 2010 a vrcholu dosáhla v roce 2015. Důvody pro tento masový nárůst migrantů jsou silně propojeny s dlouhodobou nezaměstnaností, chudobou, ale také je to následek nedávných válečných konfliktů, především v Sýrii, kde občanská válka zapříčinila exodus obyvatelstva do okolních států, a v Libyi, kde pád Kaddafího režimu vedl k anarchii. Dobře organizované skupiny převaděčů situace využily.

Do poloviny roku 2015 většina lidí přijížděla na lodích přes Středozemní moře a to převážně k italskému pobřeží. Mnoho lidí při těchto pokusech utonulo v důsledku

převrácení či potopení přeplněných lodí. Od té doby se mnohem větší počty lidí začaly ke hranicím EU dostávat přes Balkán, kde přecházejí do Řecka a Chorvatska. Přestože evropská společnost byla zděšena situace, jaké lidé čelí ve válkou rozervaných zemích, a ozývaly se mnohé hlasy, které volaly, aby EU začala naplňovat morální a právní závazky vůči těmto lidem, byly zde také velké obavy, které varovaly před možným přetížením sociálních systémů, narušením bezpečnosti a před možnými riziky pro evropskou křesťanskou identitu, která by mohla být ohrožena velkým přílivem muslimů. Různé evropské státy proto zaujaly rozdílné postoje, například Německo inicializovalo politiku „otevřených dveří,“ na druhé straně Maďarsko začalo stavět ploty z ostnatého drátu.

Materiály pro učitele a pro výuku

K této aktivitě jsou vytvořené dvě power pointové prezentace, které je možné využít se studenty a žáky:

- 1) animované mapy toku migrantů do schengenského prostoru a
- 2) historie schengenského prostoru,

Je též vytvořena tabulka pro studenty, kterou by měli s pomocí studijních materiálů doplnit – viz níže.

Materiál pro studenty je rozdělen do tří skupin. Před hodinou je potřeba jej nakopírovat a rozdělit do složek. Skupina jedna bude mít zdroje (novinové články, fotky a mapy), které odůvodňují potřebu znovu ustanovit hraniční kontroly mezi zeměmi v schengenském prostoru. Skupina dvě bude mít zdroje (novinové články, fotky a mapy), které budou podporovat názor, že Evropská unie má povinnost podpořit migranty a přispět k vyřešení migrantské krize. Skupina tři bude mít zdroje (výpovědi lidí žádajících i visa, oficiální dokument úřadů zabývajících se imigranty), které nastíní perspektivu lidí, kteří jsou mimo Evropskou unii. Představí i pohled na proces získávání víz a na vstup do zemí schengenského prostoru a zemí EU.

Učební výstupy

Studenti identifikují a budou analyzovat pozice jednotlivých hráčů v EU vzhledem k migrantské krizi. Vše bude zahrnovat lidi, kteří jsou pro a proti ukončení svobodného pohybu v schengenském prostoru, ale i pohled lidí, jež žijí mimo schengenský prostor.

Studenti zhodnotí, jakým způsobem a do jaké míry migrantská krize ovlivnila vztahy uvnitř EU, a poskytnou vlastní argumenty a názory na to, jak by EU měla řešit migrantskou krizi.

Schopnosti a vývoj představ

Aktivita povede studenty k tomu, aby prozkoumali úhly pohledu, diskutovali za použití fakt, zhodnotili náhledy na téma, zhodnotili důležitost tématu a vyvodili vlastní promyšlené závěry.

Otázky

Následující otázky pro diskuzi a pro zamyšlení umožní studentům, aby formulovali stanovisko k základním otázkám.

Jak migrantská krize otřásla základy a principy Evropské unie?

Měla by EU zaujmout politiku „otevřených,“ nebo „uzavřených“ hranic?

Jaké jsou kladné stránky otevřených hranic? Komu to prospívá?

Jaké byly důsledky dočasného pozastavení Schengenských dohod?

Do jaké míry politika „dočasného“ pozastavení Schengenu způsobila zhoršení vztahů mezi zeměmi EU?

Jak by EU měla řešit migrantskou krizi?

Plán aktivity - Aktivita zabere maximálně 90 min.

První krok: 10 minut (pozn: Nemuselo být potřeba, pokud Vaši studenti jsou už s tématem obeznáni. Pokud nejsou a Vy máte málo času, je možné tuto část zadat jako přípravný domácí úkol). Power pointová prezentace o historii Schengenu. Poslední slide obsahuje otázky, které by měly studenty posunout od faktických informací k tomu, aby začali formulovat své vlastní názory. Jaké jsou hlavní výhody Schengenské smlouvy:

A sice z pohledu: A) obchod, B) ekonomika, C) soudržnost.

Kdo získává nejvíce?

Jaké jsou výhody a nevýhody politiky otevřených hranic?

Druhý krok: 10 minut (pozn: opět může být zadáno jako domácí úkol).

Představení migrantské krize pomocí map v power pointu. Studenti „čtou“ v mapách, aby se dozvěděli vývoj migrantské krize a cesty migrujících do Evropy od roku 2008.

Třetí krok: 35 minut (pozn: Zde je možné začít hodinu. V tomto případě, je možné přidat 5 minut, abyste zrekapitulovali práci, kterou si studenti připravili při práci s mapou. Viz druhý krok.) Studenti jsou rozděleni do tří skupin a jsou jim poskytnuty materiály se zdroji. Tyto studijní materiály by měly být předem připraveny ve složkách. Je nutné je předem nakopírovat a rozdělit do složek pro každou skupinu. Skupina jedna bude mít zdroje (novinové články, fotky a mapy), které odůvodňují potřebu znovu ustanovit hraniční kontroly mezi zeměmi v Schengenském prostoru. Skupina dvě bude mít zdroje (novinové články, fotky a mapy), které budou podporovat názor, že Evropská unie má povinnost podpořit migranty a přispět k vyřešení migrantské krize Skupina tři bude mít zdroje (výpovědi lidí žádajících víza, oficiální dokument úřadů zabývajících se imigranty), které nastíní perspektivu lidí, kteří jsou mimo Evropskou unii. Představí i pohled na proces získávání víz a na proces vstupu do zemí Schengenského prostoru a zemí EU. Studenti by měli materiály důkladně prostudovat a doplnit tabulku. Tato tabulka bude použita pro pozdější diskuzi. Je možné pracovat individuálně, nebo v menších skupinách.

Čtvrtý krok: 35 minut.

Zástupci všech skupin poskytnou odpovědi, které by měly zodpovědět následující otázky a to vždy z perspektivy, kterou nastudovali. Čili budou hájit názor, který právě studovali. V tomto okamžiku by do diskuze neměli vnášet jejich vlastní názory. (Tato technika by měla dopomoci, aby se v tomto emocionálním a kontroverzním tématu cítili volněji a bezpečněji.)

Měla by EU zaujmout politiku „otevřených,“ nebo „uzavřených“ hranic?

Jaké jsou kladné stránky otevřených/zavřených hranic? Komu tento stav prospívá a komu ne?

Jaké byly důsledky dočasného pozastavení Schengenských dohod?

Do jaké míry politika „dočasného“ pozastavení Schengenu způsobila zhoršení vztahů mezi zeměmi EU?

Jak by EU měla řešit problém s uprchlíky?

Shrnutí

K dokončení aktivity je možné studentům zadat, aby sepsali odstavec zodpovídající otázku: Jak migrantská krize otrásla základy a principy Evropské unie?

Doporučené fráze, které by měly pomoci strukturovat tuto práci, jsou:

„Z úhlu pohledu lidí, kteří podporují stanovisko otevřených hranic, ...“

„Z úhlu pohledu lidí, kteří pociťují, že EU by měla chránit zájmy svých vlastních obyvatel, ...“

„Následky pro Evropskou unii se zdají být...“

Pracovní listy a texty

Poznámka: V ideálním případě má žák (skupina žáků) před sebou list papíru s otázkou. Na list odpovídá.

Pracovní skupina 1 - zadání

Udejte důvody/ argumenty pro to, proč je potřeba znovu zavést kontroly na hranicích mezi státy v Schengenu.

Pracovní skupina 2 – zadání

Udejte důvody/ argumenty pro to, proč Evropská Unie a Evropa má odpovědnost a povinnost pomoci migrantům a má přispět k řešení migrantské krize.

Pracovní skupina 3 – zadání

Uveďte argumenty které hovoří ve prospěch následujících výroků:
Žádost o víza je jednoduchá. / Žádost o víza není jednoduchá.

Pracovní skupina 1 – texty

Maďarský prezident Viktor Orban, k migrantské krizi – září 2015

„Evropa, její hranice a křesťanské hodnoty jsou chráněny ostnatým drátem“ – To byl postoj a šokující zpráva maďarského ministerského předsedy, Viktora Orbána, který v textu uveřejněném v listu Frankfurter Allgemeine Zeitung, opakuje, že „Maďarsko udělá cokoli pro to, aby bránilo hranice Schengenu. Stejně jako kdyby čelil *barbarským nájezdníkům* a ne zbídačeným lidem utíkajícím před válkou.“ Orbán představil plot z ostnatého drátu na hranicích mezi Srbskem a Maďarskem jako svůj úspěch a ne jako ostudný čin:

„Nestavíme plot z ostnatého drátu pro zábavu, ale proto, že je to nezbytné. Plot je jednoduše linie obrany a ochrany před přílivem uprchlíků, kteří jsou nebezpečím, jež může podkopat základy křesťanské Evropy.“

Zdroj: Politika, Autor: Zorana Suvakovic, 03.09.2015. y 22:00 (Politika, srbský denní tisk)

<http://www.politika.rs/scc/clanak/337426/%D0%94%D0%B0-%D0%BB%D0%B8-%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%98-%D0%B2%D0%BE%D0%B7-%D0%B8%D0%B4%D0%B5-%D1%83-%D0%9D%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%87%D0%BA%D1%83-%D0%9D%D0%B5-%D0%B8%D0%B4%D0%B5-%D1%83-%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D1%80>

<http://www.politika.rs/scc/clanak/337426/%D0%94%D0%B0-%D0%BB%D0%B8-%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%98-%D0%B2%D0%BE%D0%B7-%D0%B8%D0%B4%D0%B5-%D1%83-%D0%9D%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%87%D0%BA%D1%83-%D0%9D%D0%B5-%D0%B8%D0%B4%D0%B5-%D1%83-%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D1%80>

<http://www.politika.rs/scc/clanak/337426/%D0%94%D0%B0-%D0%BB%D0%B8-%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%98-%D0%B2%D0%BE%D0%B7-%D0%B8%D0%B4%D0%B5-%D1%83-%D0%9D%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%87%D0%BA%D1%83-%D0%9D%D0%B5-%D0%B8%D0%B4%D0%B5-%D1%83-%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D1%80>

<http://www.politika.rs/scc/clanak/337426/%D0%94%D0%B0-%D0%BB%D0%B8-%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%98-%D0%B2%D0%BE%D0%B7-%D0%B8%D0%B4%D0%B5-%D1%83-%D0%9D%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%87%D0%BA%D1%83-%D0%9D%D0%B5-%D0%B8%D0%B4%D0%B5-%D1%83-%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D1%80>

<http://www.politika.rs/scc/clanak/337426/%D0%94%D0%B0-%D0%BB%D0%B8-%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%98-%D0%B2%D0%BE%D0%B7-%D0%B8%D0%B4%D0%B5-%D1%83-%D0%9D%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%87%D0%BA%D1%83-%D0%9D%D0%B5-%D0%B8%D0%B4%D0%B5-%D1%83-%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D1%80>

(23. květen 2016)

Kontroverzní názor Miloše Zemana – „Nemožnost integrace Muslimů“ – 2016

Český prezident, Miloš Zeman, řekl, že „evropská zkušenost ukázala zbytečnost pokusů i integraci muslimské komunity do evropské společnosti. Zkušenost zemí západní Evropy, kde jsou ghettá a izolované oblasti... znovu ukázala, že integrace muslimů je nemožná.“ – řekl Zeman pro magazín Blesk. Prohlásil, že bude bojovat proti povinným limitům pro přijetí uprchlíků, ve kterých je od jednotlivých členských zemí EU požadováno poměrné přijetí počtu uprchlíků vzhledem k jejich počtu obyvatel, velikosti a ekonomické síle.

Zdroj: Dnevni Avaz, 18. ledna 2016 (Dnevni Avaz bosenský denní tisk).

Vůdci EU schválili bezpečnostní kontroly pro všechny cestovatele, EU povolalo i tajnou službu

Budoucnost volného cestování uvnitř schengenského prostoru byla opět zpochybněna. Stalo se potom, co v pátek Francie oznámila, že na dobu neurčitou znovu obnoví hraniční kontroly jako reakci na pařížský masakr. Od útoků z minulého pátku byly na hlavních tazích mezi Francií a Belgií zřízeny kontrolní stanice, na kterých probíhají pasové kontroly všech projíždějících. Kontroly proběhly také v některých mezistátních vlcích, vlaky byly též střeženy ozbrojenými strážemi. I přes soulad s Schengenskými dohodami, které umožňují mimořádné bezpečnostní kontroly, je tento krok dalším úderem pro svobodu cestování, obzvláště po té, co Německo, Rakousko, Dánsko a další státy obnovily dlouho nepoužívané hraniční kontroly ve snaze zamezit přílivu stovek tisíc uprchlíků. Evropská komise ustoupila požadavkům rozezlené Francie a souhlasila s přepsáním Schengenských smluv, aby zajistila systematické bezpečnostní monitorování každého cestujícího přijíždějícího do Evropy – další rozklad principů volného pohybu. Stěžejním motem je výrok Bernarda Cazenoveho, který prohlásil, že je to klíčová obrana proti terorismu a migrantům.

Článek je z 20. listopadu 2015

Zdroj: <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/france/12008561/Schengen-at-risk-as-France-imposes-indefinite-border-controls.html> (21. květen 2016)

Švédsko zavede kontroly cestovních dokumentů na mostě z Dánska, aby zastavilo příliv migrantů

„Všichni kdo cestují přes most Oresund či tunelem z Dánska do Švédska byli varováni před velkým zpožděním, jež je způsobeno zavedením bezpečnostních kontrol, které iniciovalo Švédsko. Most i tunel se totiž staly hlavním vstupním bodem do země.“ Dánsko na druhé straně zavedlo kontroly na svých hranicích s Německem, od pondělí se přidalo i Švédsko. Evropský sen o volném pohybu osob a materiálu uvnitř Schengenského prostoru tak dostal dvojitý úder, vše je způsobeno rekordním přívalem migrantů.

Švédsko začalo kontrolovat cestovní dokumenty osob přijíždějících z Dánska v pondělí. Stalo se tak poprvé za posledních padesát let a způsobilo to zpoždění až padesát minut u vlaků a autobusů přejíždějících 4,9 km dlouhý Oresundský most, evropský nejdelší silniční a vlakový most. Osobním automobilům se kontroly vyhnuly.

Dánský premiér prohlásil, že krok švédské strany nedává jeho zemi jinou možnost, než začít s vlastními pohraničními kontrolami. Apeloval také na vedení Evropské unie aby zaujala jednotné stanovisko a dospěla k společnému rozhodnutí, které by pomohlo lépe chránit vnější hranice proti přílivu migrantů. Článek uveřejnilo AFP v lednu 2016.

Zdroj: <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/sweden/12079717/Sweden-imposes-ID-checks-on-bridge-from-Denmark-to-stem-migrant-influx.html> (May 20 2016)

By AFP2:00PM GMT 4. ledna 2016

*foto Plot z ostnatého drátu na Maďarských hranicích, srpen 2015
z původních materiálů Euroclio*

Pracovní skupina 2 – texty

Jak se Angela Merkelová stala matkou uprchlíků

Pár dní po té, co byl nalezen nákladní automobil plný těl migrantů na silnici v Rakousku, Angela Merkelová přestal brát ohled na Dublinské dohody a dojednala, že migranti jsou povinni požádat o azyl v první zemi EU, do které vkročí. Všechny ostatní země EU, dle této dohody, mohou deportovat migranty do země, kde vstoupily na území EU. Opatření počítala s tím, že azylanti jsou ve zblázněném stavu a nejsou schopni takto cestovat, natož aby si vybrali zemi, která by jim poskytla lepší pomoc. V praxi to znamenalo, že Itálie, Řecko a Španělsko, země nejvíce zasažené ekonomickou krizí, budou muset investovat nemalé prostředky, aby se postaraly o migranty.

Německá kancléřka se přidala ke Švédsku a oznámila, že její země přijme všechny migranty ze Sýrie, nezávisle na tom, do které Středomořské země vstoupily. Článek publikován v „Politika“, čtvrtek, 3. září 2015, 15:00 hod. Polotika – Srbský denník.

Předseda evropské komise varuje: Konec Schengenu znamená konec Eura

„Pověst EU ve světě je ohrožena z důvodu neschopnosti členských států zvládat uprchlickou krizi.“ To prohlásil včera předseda evropské komise Jean Claude Juncker v Bruselu... „Je nepřijatelné, aby některé členské státy prohlašovaly, že nebudou přijímat uprchlíky. To je nemožné.“ Řekl, že pro něj bylo až trapné hovořit o evropském problému s uprchlíky se zástupci Libanonu a Jordánska, jejichž státy přijaly přes dva miliony uprchlíků...

S odkazem na Euronews, Juncker varoval, že nezaměstnanost v EU poroste, pokud se Schengenská zóna začne drolit... „Schengen je jedním z největších úspěchů evropské integrace. Bez Schengenu, bez volného pohybu pracovní síly a bez svobody cestování Euro postrádá smysl,“ varoval Juncker. Také řekl, že pokud někdo chce zabít Schengen, v důsledku zničí i jednotný evropský trh, čímž vznikne problém rostoucí nezaměstnanosti a zpomalí se tak ekonomický růst v Evropě.

Zdroj: ‘Oslobođenje’, 16. leden 2016. Oslobođenje – bosenskohercegovinský deník

Lékaři bez hranic kritizují Evropu za postoj k uprchlické krizi – leden 2016

Evropa zhoršila uprchlickou krizi v roce 2015. Je s politováním, jak Evropa selhala při převzetí zodpovědnosti za exodus, který vrhl přes jeden milion lidí na ulice, konstatovala organizace Lékaři bez hranic v dnes uveřejněné zprávě.

„Budeme si pamatovat rok 2015 jako rok, ve kterém Evropa politováníhodně propásla možnost převzít zodpovědnost a odpovědět na naléhavé potřeby pomoci pro více než jeden milion mužů, žen a dětí.“ konstatovala nestátní organizace.

Dále připomíná, že v minulém roce zahynulo téměř 3800 lidí při pokusech překročit Středozemní moře. Lékaři bez hranic odsoudili evropské odmítnutí návrhů na „legální a bezpečnou alternativu nebezpečné cesty po moři.“ Díky tomu více než milion lidí skončilo rukou pašeráků na přeplněných lodích.

Nestátní organizace také kritizovala podmínky přijetí, hlavně v Řecku, kde úřední činitelé „selhali při organizaci humanitárního a odpovídajícího systému přijímání uprchlíků,“ což se týkalo hlavně registrace migrantů.

Lékaři bez hranic striktně odmítají „jednostranná a nezodpovědná rozhodnutí na uzavírání hranic v Evropě a nedostatek schopnosti spolupráce mezi členskými státy, které hazardují se zdravím a důstojností migrantů, tím že naprosto nepředvídatelně buď otevírají, nebo uzavírají své hranice. Zdroj: Index, 19. leden 2016

<http://www.index.hr/vijesti/clanak/lijecnici-bez-granica-ostro-napali-europu-zbog-ponasanja-u-izbjeglickoj-krizi/869179.aspx>

Řecký ministr nazval uprchlické stanové městečko „novodobé Dachau“

„Řecký ministr vnitřních věcí Panagiotis Kouroumblis popsal uprchlický tábor v Idomeni jako „novodobé Dachau,“ za což viní Evropskou politiku uzavírání hranic.

Ministr kritizoval životní podmínky v provizorním uprchlickém táboře v Idomeni, ležící u dřívějších řecko-jugoslávsko-makedonských hranic. Zašel až tak daleko, že stanové městečko přirovnal k nacistickému koncentračnímu táboru v Dachau.

„Neváhal bych přirovnat tábor k novodobému Dachau. Považoval bych to za následek uzavírání hranic. Věříme v Evropu s otevřenými hranicemi.“ Prohlásil Kouroumblis během své návštěvy regionu. Zdroj: A. Makris – 18. březen 2016

<http://greece.greekreporter.com/2016/03/18/greek-minister-calls-refugee-tent-city-modern-day-dachau/> (May 24th 2016)

Novinář Jerko Bakotin o situaci v uprchlickém táboře v Idomeni- duben 2016

„V Idomeni jsem strávil dobrých patnáct dní. Situace se tam neustále mění, záleží na počasí: Když je slunečno, nebo alespoň sucho, tak je to „jenom“ strašné, ale pokud začne pršet, celá situace se ještě mnohem víc zhorší... Ale odpusťme si zbytečné blábolení, přibližně dvanáct tisíc lidí zde uvízne na celé týdny bez jakékoli představy, co s nimi bude dál... Řeknu-li to bez obalu, myslím, že evropské pokrytectví je mnohem důležitější než moralizování o „morální krizi.“ Klíčovým aspektem je zde to, že Západ se chová tak, jako kdyby tito lidé byli pohromou, která přichází zhůry. Nicméně je jejich exodus je jen následkem západních intervencí, ničení Středního Východu a dalších zemí od Libye po Afghánistán. Nyní by Západ měl přijmout malou část utrpení, za které je částečně odpovědný. Znovu se opět ukazuje, že lidská práva, solidarita a tak dále nejsou nic než prázdné pojmy, pokud dojde na lidi, kteří ke svému neštěstí nejsou křesťané a ještě k tomu běloši.

Celé to opravdu není o „uprchlické krizi“ – nečelíme desítkám miliónu lidí, jsou to nanejvýš dva až tři miliony lidí, což je stále méně než 1 procento populace EU. Nejsilnější ekonomické uskupení na světě, unie zemí čítajících 550 milionů lidí, není schopna začlenit méně než jedno procento lidí, kteří prchají před masakry a chudobou – to je tragické. Myšlenka EU se tak obrací ve vtíp, neschopný a rasistický vtíp, protože vítá lidi postižené válkou a utrpením plotem z ostatního drátu.“

Zdroj: <http://www.6yka.com/novost/102411/savremeni-dahau-u-neizvjesnosti-izbjeglice-u-idomeni-polagano-umiru-foto> (April 1st 2016)

*Fotka J. Bakotina z uprchlického tábora v Idomeni, duben 2016.
(autor dal své svolení pro použití této fotografie) – z původních materiálů Euroclia.*

Pracovní skupina 3 – texty

Osobní zkušenost se získáváním víz na cesty do zemí Schengenského prostoru

Být izolován, není hezký pocit

„Když je kontrolován každý váš krok, který uděláte v jiné zemi, cítíte, že jste jiní, už předem daný do škatulky. Jako po občanech Kosova je po nás požadováno, abychom měli pro cestování víza. Já osobně mám mnoho schengenských víz, všechny z nich jsou z pracovních důvodů, ne z rodinných důvodů, nebo pro zábavu. Abych mohl dělat svou práci, potřebuji cestovat, pro každou cestu vízum potřebuji. Je to vysilující - připravovat dokumenty, které jsou potřebné a vše zabere až deset dní. Složka s dokumenty, které potřebujete, je pěkně tlustá, některé dokumenty jsou originály, jiné kopie, to záleží na velvyslanectví, které vízum vydává. Stojí to i spoustu času, protože čekáte v dlouhých frontách, abyste dostali ty správné papíry od úředníků. Potom si musíte domluvit schůzku kvůli vízům a věřte, že před vámi je objednána velká řada lidí, tak zase musíte čekat. Záleží také na tom, kde se ambasáda nachází, někdy jsou dokonce silnice k ambasádě zablokované čekajícími lidmi.“

D. X. učitel historie z Kosova.

Rozhovor ze 4. května 2016

Osobní zkušenost ze získávání víz z Velké Británie

„Aby občané Bosny a Hercegoviny dostali víza do Velké Británie, musí si připravit: jednu fotografii, potvrzení o zaměstnání a bankovní výpis o platu za uplynulé tři měsíce. Dokumenty musí být přeloženy do angličtiny, překlad musí být přiložen k originálům.

Internetové stránky britské ambasády dále obsahují čtrnáctistránkovou žádost, která musí být vyplněna, vytisknuta a podepsána.

Poté všechny dokumenty musí být dopraveny do Sarajeva na zastupitelství, prostřednictvím jehož jsou dokumenty posílány na britskou ambasádu ve Varšavě, v přesně daném čase. Zpoždění je nepřípustné. V praxi to znamená, že lidé si musí vzít volno a přivést tyto papíry do Sarajeva osobně, navíc si musí platit všechny cestovní náklady.

Předtím, než se dostanete k pohovoru o udělení víz, musíte zaplatit poplatek ve výši 188 Euro (průměrný plat v Bosně a Hercegovině je okolo 400 Eur).

Občanům, kteří jdou na pohovor pro udělení víz, jsou vyfoceni, je jim skenována sítnice a jsou jim sejmuty otisky všech prstů na obou rukách.

Při příletu do Velké Británie (stalo se mi to na letišti v Belfastu 16. března 2016), jsou občané Bosny a Hercegoviny požádáni, aby se odebrali do oddělených místností, kde jsou jim sejmuty otisky palců a ukazováků obou rukou.“
T. J. občan Bosny a Hercegoviny, rozhovor z 28. srpna 2016

Vízum na jeden den

„Pro mé postgraduální studium jsem musel často cestovat do Turecka. Když Bulharsko vstoupilo do EU, začalo být problémem cestovat autobusem, protože jsme nemohli projet přes Bulharsko bez víz. Vezmeme-li v úvahu, že letenky byly třikrát dražší, cesta posilnicí a tranzitní víza byly jedinou možností. To, že jsem musel cestovat, byl problém sám o sobě a nyní jsem ještě musel zařizovat víza. Cestování autobusem mám rád. Je to lepší než létat letadlem, lety musíte plánovat dopředu, letenky jsou fixované na jeden den a na určitý čas. Když cestujete autobusem, můžete se rozhodnout ze dne na den, zda pojedete, anebo ne.

Schůzka na bulharské ambasádě je sjednávána telefonicky a proto, abyste mohli takový rozhovor uskutečnit, musíte mít na mobilním telefonu kredit 5 euro. Když máte sim kartu od operátora VALIA, telefonát stojí 2,5 eura. Moje schůzka byla domluvena na dobu za deset dní v 10:17 hod. Čas se mi zdál podivný, hlavně těch 17 minut. Zpravidla se totiž používají pětiminutové intervaly.

Požadované dokumenty byly: rodný list, oddací list, seznam rodinných příslušníků a fotografie. V den schůzky, jsem v bance zaplatil 60 euro.

Přišel jsem na bulharskou ambasádu dříve, nemohl jsem vstoupit na dvůr ambasády, tak jsem čekal na ulici. Když na mne přišla řada, zavolal mne úředník ambasády. Aniž by mě kdokoli doprovázel, přišel jsem do malé místnosti určené pro žadatele o víza. Tato místnost nebyl přístupná hlavním vchodem do ambasády.

Rozhovor probíhal přes okno, které se nedalo otevřít, zvuky přicházely přes reproduktor. Když jsem odevzdal své dokumenty, zeptali se mě, proč potřebuji vízum. Přestože jsem fotografii přinesl, znovu si mě vyfotili na pas. Také sejmuli otisky všech mých prstů. Odebírání otisků prstů a vstup do budovy pod kamerovým systémem ve mně vyvolalo pocit strachu.

Úředník mi řekl, že vízum dostanu za týden. Znamenalo to, že do Pryštiny budu muset jet dvakrát, což pro mě byly další výdaje. O týden později jsem si vyzvedl pas a okamžitě jsem se podíval na platnost víza. Po všech těchto problémech a obtížích jsem dostal tranzitní vízum, které bylo platné 24 hodin, neboli jeden den. Důvodem pro to bylo to, že toto byla moje první žádost o vízum. Přes všechny moje námitky jsem příště musel celý proces projít znovu. Bylo to ale jednodušší, protože celý postup jsem již znal. Druhé tranzitní vízum jsem při druhé žádosti dostal již na jeden rok.“

F. D. z Kosova, rozhovor z dubna 2016

Přemýšlej:

Otázka 1: Jaký je to pocit pro občany Kosova a Bosny a Hercegoviny cestovat do zemí Schengenského prostoru, nebo do jiných zemí, kde jsou stále požadována víza?

Otázka 2: Jaké jsou hlavní důvody pro lidi z těchto zemí, že se cítí izolováni od zbytku Evropy?

Oficiální požadavky a procedury nezbytné pro žádost o vízum

Pokud žijete v Bosně a Hercegovině a chcete navštívit Velkou Británii, toto je soupis požadavků, které musíte splnit, abyste mohli podat žádost o vízum.

Informace z roku 2016. Dokumenty, které musíte poskytnout (dokumenty, které nejsou v angličtině nebo ve velštině musí být přeloženy a notářsky ověřeny).

Pokud žádáte o vízum, musíte poskytnout:

pas nebo jiný cestovní dokument
potvrzení, o dostatečných finančních prostředcích na vaši cestu, vyjádření banky, nebo
výpisy z účtu za posledních šest měsíců
Budete potřebovat následující:
období, ve kterém plánujete cestu do Velké Británie
místo vašeho pobytu během cesty
předpokládané náklady na cestu
současnou adresu pobytu a údaj, jak dlouho tam žijete
jména vašich rodičů a jejich data narození
kolik vyděláváte za rok

Také byste mohli potřebovat:

údaje o vašich cestách za posledních deset let (podle údajů v pase)
adresu vašeho zaměstnavatele a jeho telefon
jméno vašeho partnera, datum narození a číslo pasu
méno a adresu kohokoli, kdo platí vaši cestu
jméno, adresu a číslo pasu jakýchkoli rodinných příslušníků žijících ve Velké Británii
výpis z rejstříku trestů a doklady o jakýchkoli přečinech spáchaných doma, nebo v
zahraničí

Poplatky

Pobytové vízum stojí £87.
Poplatek za dlouhodobé pobytové vízum záleží na délce:
2 roky - £330
5 let - £600
10 let - £752

Leden 2016 – Nezbytné dokumenty

<i>Hlavní dokumenty</i>	
Platný pas Náhled dříve udělených víz se starými pasy a kopiemi těchto víz	Pas pro udělení víza: - musí být platný po alespoň další tři měsíce po plánovaném odjezdu z území Kosova. - mít alespoň dvě volné strany. - datum vydání nesmí být starší tří let.
Žádost o vízum	Správně vyplněná a podepsaná, v němčině nebo v angličtině.
Pasová fotografie	Dvě biometrické fotografie, ne starší než šest měsíců.
Zdravotní pojištění + kopie	Cestovní pojištění musí: - být platné na celém Schengenském území. - zajistit náklady minimálně 30 000 Eur. - být platné nejméně po dobu cesty. - hradit zpáteční cestu v případě nemoci či smrti.
Pozvání / kdo nese náklady / ubytování + kopie	Zvací dopis v angličtině nebo v němčině obsahující následující data: - jméno, příjmení, adresu, telefonní číslo, kopii pasu (strany s fotkou) a povolení k pobytu osoby, která zve. - celé jméno, datum narození, číslo pasu pozvané osoby, délku pobytu, vysvětlení vztahu mezi zvoucím a pozvaným a důvod pozvání.

	<ul style="list-style-type: none"> - informace o tom, zda pozvaný u zvučího bude bydlet (pokud ne, je nezbytné udat údaje o místě pobytu, např. hotelové rezervace). - čestné prohlášení (prohlášení banky) je nezbytné pouze v případě, že osoba není sama schopná zajistit si náklady na cestu a pobyt.
Osobní dokumenty	<ul style="list-style-type: none"> - rodný list. - oddací list (pokud je). - seznam členů domácnosti. - úmrtí list (u vdov a vdovců).
Podpůrné dokumenty	<ul style="list-style-type: none"> - výpis z bankovního účtu za posledních šest měsíců (potvrzený v bance). - a / nebo jiné dokumenty potvrzující příjmy a majetkové poměry.
<i>Další dokumenty pro zaměstnané osoby</i>	
Pracovní smlouva a výpovědní smlouva / rozhodnutí a kopie	<ul style="list-style-type: none"> - přeložené do angličtiny nebo němčiny a notářsky ověřené.
Sociální a důchodové pojištění	<ul style="list-style-type: none"> - originál s potvrzením platby, za posledních šest měsíců.
<i>Další dokumenty pro OSVČ</i>	
Registrační číslo společnosti + kopii	<ul style="list-style-type: none"> - výpis (vlastníků, oblast podnikání, potvrzení registrace v rejstříku firem). - pro zemědělské produkty: oficiální registraci zemědělce, potvrzení o množství hospodářských zvířat a/nebo potvrzení příjmů.
<p>Poplatek za žádost o vízum je 35 euro, možnost platit hotově. Prosím, připravte si přesnou sumu. Jinak jsou akceptovány pouze 50 euro bankovky. V některých případech mohou být účtovány další poplatky... V případě zamítnutí, z jakéhokoli důvodu, zaplacené poplatky se nevrací.</p>	

Úkoly:

1. Srovnejte tyto dva dokumenty. Sepište shody a rozdíly.
1. Prosím, zakroužkujte nejosobnější informaci, která je požadována.
3. Co si myslíte: Jsou všechny tyto informace a dokumenty nezbytné?